Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №3.3

з дисципліни «Інтелектуальні вбудовані системи» на тему «ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО АЛГОРИТМУ»

Виконав:

студент групи IП-84 Гудь В.В. № залікової книжки: IП-8405

Перевірив: викладач Регіда П.Г.

Теоретичні відомості

3.1. Основні теоретичні відомості

Генетичні алгоритми служать, головним чином, для пошуку рішень в багатовимірних просторах пошуку.

Можна виділити наступні етапи генетичного алгоритму:

- (Початок циклу)
- Розмноження (схрещування)
- Мутація
- Обчислити значення цільової функції для всіх особин
- Формування нового покоління (селекція)
- Якщо виконуються умови зупинки, то (кінець циклу), інакше (початок циклу).

Розглянемо приклад реалізації алгоритму для знаходження цілих коренів діофантового рівняння a+b+2c=15.

Згенеруємо початкову популяцію випадковим чином, але з дотриманням умови – усі згенеровані значення знаходяться у проміжку від одиниці до y/2, тобто на відрізку [1;8] (узагалі, границі випадкового генерування можна вибирати на свій розсуд):

Отриманий генотип оцінюється за допомогою функції пристосованості (fitness function). Згенеровані значення підставляються у рівняння, після чого обраховується різниця отриманої правої частини з початковим у. Після цього рахується ймовірність вибору генотипу для ставання батьком — зворотня дельта ділиться на сумму сумарних дельт усіх генотипів.

$$1+1+2\cdot5=12 \qquad \Delta=3 \qquad \frac{\frac{1}{3}}{\frac{27}{24}} = 0,7$$

$$2+3+2\cdot1=7 \qquad \Delta=8 \qquad \frac{\frac{1}{8}}{\frac{27}{24}} = 0,11$$

$$3+4+2\cdot1=9 \qquad \Delta=6 \qquad \frac{\frac{1}{6}}{\frac{27}{24}} = 0,15$$

$$3+6+2\cdot4=17 \qquad \Delta=2 \qquad \frac{\frac{1}{2}}{\frac{27}{24}} = 0,44$$

Наступний етап включає в себе схрещування генотипів по методу кросоверу — у якості дітей виступають генотипи, отримані змішуванням коренів — частина йде від одного з батьків, частина від іншого, наприклад:

$$\begin{array}{c}
(3 \mid 6,4) \\
(1 \mid 1,5)
\end{array}
\longrightarrow
\begin{bmatrix}
(3,1,5) \\
(1,6,4)
\end{bmatrix}$$

Лінія кросоверу може бути поставлена в будь-якому місці, кількість потомків також може вибиратися. Після отримання нових генотипів вони перевіряються функцією пристосованості та створюють власних потомків, тобто виконуються дії, описані вище.

Ітерації алгоритму відбуваються, поки один з генотипів не отримає Δ =0, тобто його значення будуть розв'язками рівняння.

Завдання на лабораторну роботу

Налаштувати генетичний алгоритм для знаходження цілих коренів діофантового рівняння $ax_1+bx_2+cx_3+dx_4=y$. Розробити відповідний мобільний додаток і вивести отримані значення. Провести аналіз витрат часу на розрахунки.

Вихідний код

```
private fun calculateDiophantine(): String {
     var population = generateSemiRandomPopulation()
     var fitness = calculateFitness(population)
     repeat(1000) {
       val index = fitness.indexOfFirst {it == 0}
       if (index != -1) {
          val solution = population[index]
          val deviation = (y - solution[0] * a - solution[1] * b - solution[2] * c - solution[3] * d)
          return x1 = \{solution[0]\} nx2 = \{solution[1]\} nx3 = \{solution[2]\} nx4 = 
${solution[3]}\nDeviation = $deviation"
       }
       population = cross(population, fitness)
       mutate(population)
       fitness = calculateFitness(population)
     }
     val bestLoser = findBestFitness(fitness)
     val closestChromosome = population[bestLoser]
     val deviation = (y - closestChromosome[0] * a - closestChromosome[1] * b -
closestChromosome[2] * c - closestChromosome[3] * d)
     return "x1 = ${closestChromosome[0]}\nx2 = ${closestChromosome[1]}\nx3 =
```

\${closestChromosome[2]}\nx4 = \${closestChromosome[3]}\nDeviation = \$deviation\n"

```
}
  private fun generateSemiRandomPopulation(): Array<IntArray> {
     val maxGene = y / 2
     val pool = 1..maxGene
     val population = Array(generations) { IntArray(4) }
     for (chromosome in 0 until generations) {
       population[chromosome] = intArrayOf(pool.random(), pool.random(), pool.random(),
pool.random())
     return population
  }
  private fun calculateFitness(population: Array<IntArray>) : IntArray {
     val res = IntArray(population.size)
     for (i in population.indices) {
       res[i] = fitness(population[i])
    }
    return res
  }
  private fun fitness(solution: IntArray) : Int {
     var res = y
     val coefficient = intArrayOf(a, b,c,d)
     for (i in coefficient.indices) {
       res -= coefficient[i] * solution[i]
    }
     return abs(res)
  }
  private fun cross(population: Array<IntArray>, fitness: IntArray): Array<IntArray>{
     val probabilities = calculateProbabilities(fitness)
     val parentsPool = decideParents(population, probabilities)
     val couples = createCouples(parentsPool)
     return nextGen(couples)
  }
  private fun calculateProbabilities(fitness: IntArray): FloatArray {
     var sum = 0f
     val probabilities = FloatArray(fitness.size)
     for (i in fitness.indices) {
       val probability = 1f / fitness[i]
       sum += probability
       probabilities[i] = probability
     val res = FloatArray(fitness.size)
```

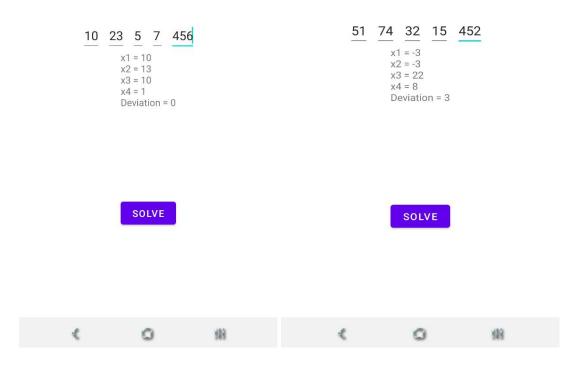
```
for (i in fitness.indices){
       res[i] = probabilities[i] / sum
     }
    return res
  }
  private fun createCouples(parentsPool: Array<IntArray>): Array<Pair<IntArray, IntArray>>
{
     val res = Array(parentsPool.size / 2) { Pair(IntArray(4), IntArray(4)) }
     for (i in res.indices) {
       val random1 = (parentsPool.indices).random()
       val random2 = (parentsPool.indices).random()
       val couple = Pair(parentsPool[random1], parentsPool[random2])
       res[i] = couple
    }
    return res
  }
  private fun decideParents(population: Array<IntArray>, probabilties: FloatArray):
Array<IntArray> {
     val parents = Array(population.size) { IntArray(4) }
     val values = calculateValues(probabilties)
     for (i in population.indices) {
       val factor = Math.random()
       val index = calculateIndex(values, factor)
       val parent = population[index]
       parents[i] = parent
    }
    return parents
  }
  private fun calculateValues(probabilties: FloatArray) : FloatArray {
     var sum = 0f
     val res = FloatArray(probabilties.size)
    for (i in probabilties.indices) {
       res[i] = sum
       sum += probabilties[i]
     }
     return res
  }
  private fun calculateIndex(values : FloatArray, factor : Double) : Int {
     var index = values.size / 2
     var valuesStart = 0
     var valuesEnd = values.size - 1
     var start = values[index]
```

```
var end = values[index + 1]
  while(true) {
     if (factor > end) {
       valuesStart = index + 1
     } else if (factor < start) {
       valuesEnd = index - 1
     } else {
       break
     index = (valuesStart + (valuesEnd - valuesStart) / 2)
     start = values[index]
     end = if (index != values.lastIndex) {
       values[index + 1]
     } else {
        1f
  }
  return index
}
private fun nextGen(couples: Array<Pair<IntArray, IntArray>>): Array<IntArray>{
  val nextGen = Array(couples.size * 2) { IntArray(4) }
  for (i in couples.indices) {
     val couple = couples[i]
     val indices = (0..3).toList().toIntArray()
     val randomChange = (1..3).random()
     val randomizedGens = IntArray(randomChange)
     repeat(randomChange) {
       val index = (0 until (indices.size - it)).random()
       randomizedGens[it] = indices[index]
       indices[index] = indices[indices.lastIndex - it]
     val first = couple.first.clone()
     val second = couple.second.clone()
     for (g in randomizedGens) {
       first[g] = couple.second[g]
       second[g] = couple.first[g]
     }
     nextGen[i * 2] = first
     nextGen[i * 2 + 1] = second
  return nextGen
private fun mutate(population: Array<IntArray>) {
  for (i in population.indices) {
     if(Math.random() < 0.01) {
```

```
val chromosome = population[i]
    chromosome[chromosome.indices.random()] += intArrayOf(-2, -1, 1, 2).random()
}
}
private fun findBestFitness(populationFitness: IntArray): Int {
    var index = 0
    var value = populationFitness[0]
    for (i in 1 until populationFitness.size) {
        if (populationFitness[i] < value) {
            index = i
            value = populationFitness[i]
        }
    }
    return index
}</pre>
```

Результати роботи програми

Висновки

Під час даної лабораторної роботи ми ознайомились з принципами реалізації генетичного алгоритму, вивчили як за його допомогою можна знаходити наближені розв'язки діофантових рівнянь.

.